

ผลการใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง รัฐโบราณ
ในดินแดนไทย เพื่อเสริมสร้างความคิดเชิงมโนทัศน์ทางประวัติศาสตร์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

The Effects of Teaching by Using the Historical Method and Electronic
Book of Ancient Thailand State to Enhance Historical Concepts
of Mathayomsuksa 4 students

Received:	April	11, 2019
Revised:	June	28, 2019
Accepted:	July	1, 2019

ภัทราพร เตชะวนิชย์ (Pattraporn Taechawanit)*
สมประสงค์ น่วมบุญลือ (Somprasong Nuambunlue)**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้วัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทย 2) เพื่อศึกษาความคิดเชิงมโนทัศน์ทางประวัติศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทย กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/9 ในโรงเรียนสตรีวัดอัมพวันวรวิหาร กลุ่มที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวนทั้งสิ้น 42 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 1. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทย 2. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทย 3. แบบประเมินคุณภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) 4. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทย 4. แบบวัดความคิดเชิงมโนทัศน์ทางประวัติศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในรูปแบบแผนผังมโนทัศน์ 5. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และค่า t - test (แบบ Dependent)

ผลการวิจัย พบว่าผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการศึกษาความคิดเชิงมโนทัศน์ทางประวัติศาสตร์ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังจากเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book)

* นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
Student of Educational Studies, Silpakorn University. Patt2aporn@gmail.com 0933868988

** อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ASSOC.PROF. School of Educational Studies, Silpakorn University. Songnuam@gmail.com 0814457763

หลังการเรียนอยู่ในระดับมาก และผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการประวัติศาสตร์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : วิธีการทางประวัติศาสตร์, หนังสืออิเล็กทรอนิกส์, ความคิดเชิงมนทัศน์ทางประวัติศาสตร์

Abstract

The purposes of this research were to 1) compare to the pretest-posttest of the study using the Historical Method and Electronic book of Ancient Thailand state 2) study Matthayomsuksa 4 students abilities in Enhance Historical Concepts 3) to study the students' I opinions toward taught by using the Historical Method and Electronic Book of Ancient Thailand state. The sample consisted of 42 Matthayomsuksa 4 students of Satree Wat Absornsawan school Bangkok. Conducting research were; 1) assume of historical 2) research and gather evidence 3) analyze and evaluate the value 4) interpret evidence and synthesize data 5) present data in concept map.

The instruments used in the study were 1) lesson plan 2) Electronic Book of Ancient Thailand state 3) electronic book rubrics 4) an questionnaire test on Ancient Thailand state and 5) a questionnaire for opinions of student towards using the historical method and electronic book of Ancient Thailand state. The data were analyzed using mean ($\bar{x}$), standard deviation (S.D.), Developmental testing and t-test for dependent

The research findings found that: The learning achievement of Ancient Thailand state after learning by Historical Method and Electronic book were higher than the achievement after of students before learning at the level of .05 significance. The abilities in Enhance Historical Concepts of the Matthayomsuksa 4 students taught by Historical Method and Electronic book were at a high level overall. And The opinions of Matthayomsuksa 4 students towards teaching by Historical Method and Electronic book of Ancient Thailand. state were at a high level overall.

Keywords: Historical Method, Electronic book, Ancient Thailand state, Historical Concepts

บทนำ

ปัจจุบันสังคมโลกและสังคมไทย กำลังก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 อันเป็นยุคที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและระบบสารสนเทศ ย่อมทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต การที่จะสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีคุณภาพจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปรับตัวให้เหมาะสมกับยุคดังกล่าวซึ่งอาจกล่าวได้ว่าจะต้องพัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ทำให้การศึกษาของไทยถึงเวลาปรับเปลี่ยนอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้การศึกษาสามารถสร้างผลผลิตได้สอดคล้องกับความต้องการและบริบทของสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประวัติศาสตร์ (History) เป็นวิชาหนึ่งที่ถูกระบุอยู่ในคุณลักษณะของความรอบรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 การศึกษาประวัติศาสตร์มีประโยชน์ต่อผู้ศึกษาในแง่ของการพัฒนาทางความคิด ช่วยให้ผู้ศึกษามีความคิดกว้างขวาง เกลี้ยวงดลาด มีไหวพริบ ทันเหตุการณ์ ทันสมัย ทันคน ช่วยฝึกเยาวชนให้มีความเข้าใจและแสดงออกอย่างถูกต้อง ที่สำคัญคือประวัติศาสตร์สอนให้รู้จักคิดเป็น การศึกษาประวัติศาสตร์โดยการคิดวิเคราะห์ตีความหลักฐาน ตลอดจนวิธีการใช้เหตุใช้ผล ช่วยให้ผู้ศึกษาเข้าใจและเข้าถึงปัญหาได้ (ดนัย ไชโยธา, 2551) จะเห็นได้ว่าการศึกษาประวัติศาสตร์มีความจำเป็นต่อการพัฒนาผู้เรียนท่ามกลางบริบทของสังคมในศตวรรษที่ 21 แต่จากการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-Net) คะแนนเฉลี่ยของวิชาสังคมศึกษาระดับประเทศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปี 6 ในปีการศึกษา 2559 มีคะแนนเฉลี่ย 36.17 คะแนน แต่ในปีการศึกษา 2559 มีคะแนนเฉลี่ย 34.7 คะแนน จะเห็นได้ว่าในปีการศึกษา 2560 ผลสอบวิชาสังคมศึกษาระดับประเทศ มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าผลสอบ ปีการศึกษา 2559 ถึง 1.47 คะแนน จากผลวิเคราะห์คะแนนดังกล่าว จะเห็นได้ว่าครูผู้สอนเป็นตัวแปรสำคัญในการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดการเรียนรู้ของครูเป็นเรื่องที่สำคัญมาก หากครูผู้สอนยังยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ยังใช้รูปแบบการสอนแบบเดิมๆ ที่ไม่สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนก็มักจะถดถอย ครูผู้สอนควรหิยยกโอกาสทางความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ดังที่ วินัย พงศ์ศรีเพียร ได้กล่าวไว้ในคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ : ประวัติศาสตร์ไทยจะเรียนจะสอนกันอย่างไร (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2543 : 23) ไว้ว่า สภาพปัญหาและอุปสรรคทางการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ไทย ปัญหาที่สำคัญคือเรื่องสื่อการเรียนการสอน แม้สื่อจะมีอยู่หลายประเภท แต่สื่อที่สำคัญที่สุดก็ยังคง ได้แก่ หนังสือแบบเรียนประวัติศาสตร์และหนังสืออ่านประกอบรายวิชาต่างๆ เป็นที่น่าเสียดายว่า ในขณะที่การค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ไทยเฉพาะด้านได้ก้าวหน้าไปมาก เรากลับขาดแคลนหนังสือประวัติศาสตร์ไทยฉบับมาตรฐานดีๆ ที่น่าอ่านและทันสมัย แม้แต่หนังสือแบบเรียนที่ใช้ในโรงเรียนก็พบว่าข้อมูลผิดพลาดมากกว่าที่ควรจะเป็น ด้วยเหตุผลดังกล่าว การเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์จะมีประสิทธิภาพได้ หากครูผู้สอนมีการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่จะช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ และช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ดีขึ้น

จะเห็นได้ว่าครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาการเรียนการสอน จะต้องเลือกสรรและพัฒนาสื่อการเรียนการสอน เพื่อให้เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพซึ่งจะช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ควรนำเครื่องมือโปรแกรม แอปพลิเคชันต่าง ๆ มาช่วยให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ใหม่ของการเรียนรู้ อันได้แก่ 1. ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ 2. เป็นโปรแกรมเน้นเอกัตบุคคล 3. เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง 4. การเรียนรู้เป็นกระบวนการสืบค้นและเป็นการค้นพบด้วยตนเอง (พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ และเพียรวิทย์ ยินดีสุข, 2557 : 45-48)

เพราะผู้เรียนในยุคของสังคมแห่งเทคโนโลยีนั้น มีลักษณะการเรียนรู้เปลี่ยนไป ผู้เรียนลดความสนใจในการเรียนรู้จากหนังสือเพราะมีแต่เพียงตัวอักษรและภาพนิ่ง ตรงกันข้ามกับสื่อมัลติมีเดียในยุคปัจจุบันนั้นจะมีสีสัน บรรจุได้ทั้งภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหว เสียง และวีดิทัศน์ ตลอดจนแอนิเมชันต่าง ๆ ซึ่งสามารถเพิ่มแรงกระตุ้นในการเรียนรู้และตอบสนองกับความต้องการของผู้เรียนได้ดี หนึ่งในสื่อการศึกษาที่น่าสนใจคือ “หนังสืออิเล็กทรอนิกส์” หรือ ในภาษาอังกฤษใช้คำว่า “E-Book” ย่อมาจากคำว่า “Electronic Book” หมายถึงหนังสือที่สร้างขึ้นด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีลักษณะเป็นเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ สามารถอ่านเอกสารผ่านทางหน้าจอคอมพิวเตอร์ทั้งในระบบออฟไลน์ และออนไลน์ สามารถเชื่อมโยงจุดไปยังส่วนต่างๆของหนังสือ เว็บไซต์ต่าง ๆ ตลอดจนมีปฏิสัมพันธ์และโต้ตอบกับผู้เรียนได้ นอกจากนั้นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามารถแทรกภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหวแบบทดสอบ และสามารถสั่งพิมพ์เอกสารที่ต้องการออกทางเครื่องพิมพ์ได้ อีกประการหนึ่งที่สำคัญก็คือ การนำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Individual Learning) ที่ผู้เรียนสามารถเรียนตามความพร้อมและความสนใจของผู้เรียนได้ (อินยะวีร์ คำชาย , ออนไลน์) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) จึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่น่าสนใจในการนำมาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนรายวิชาประวัติศาสตร์ การจัดการเรียนการสอนรายวิชาประวัติศาสตร์ให้มีประสิทธิภาพนั้น ครูผู้สอนสามารถนำวิธีการที่นักประวัติศาสตร์ใช้ในการศึกษาเรื่องราวในอดีต คือ วิธีสอนโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ (Historical Method) วิธีสอนโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ หมายถึง วิธีการสอนโดยใช้วิธีการที่นักประวัติศาสตร์ใช้ในการค้นคว้าหาความรู้ทางประวัติศาสตร์ มาจัดขั้นตอนการเรียนการสอนอย่างเป็นลำดับ เพื่อให้ผู้เรียนได้องค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์ บนพื้นฐานของการกำหนดประเด็นปัญหา การตั้งสมมติฐาน การรวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์ และตีความหลักฐานหรือข้อมูล เพื่อนำไปสู่ข้อสรุปหรือผลของการศึกษาค้นคว้า ในวิธีการดังกล่าวนี้ถ้านำมาประยุกต์ใช้เป็นขั้นในการจัดการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ จะช่วยให้ผู้เรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์มีความหมายและมีคุณค่าอย่างแท้จริง (สิริวรรณ ศรีพล, 2553 : 12)

ความคิดเชิงมโนทัศน์ (Conceptual Thinking) เป็นอีกหนึ่งความคิดที่มีความจำเป็นต่อการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ เพราะถ้าผู้เรียนได้เรียนรู้จนเกิดมโนทัศน์เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งแล้วย่อมส่งผลให้สามารถทำความเข้าใจในรายละเอียดของเรื่องที่เรียนได้ดีขึ้น ทำให้สามารถคิดและเรียนรู้สิ่งที่เป็นนามธรรมได้ในรูปของรูปธรรม และสามารถสร้างความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์ต่าง ๆ การคิดเชิงมโนทัศน์จึงเปรียบเสมือนเป็นหลักเบื้องต้นของการคิดและการเรียนรู้ในวิชาประวัติศาสตร์อย่างเป็นระบบระเบียบ (นาตยา ภัทรแสงไทย, 2525 : 105) มโนทัศน์สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่นักประวัติศาสตร์หลายท่านได้พยายามรวบรวมและได้พยายามรวบรวมมโนทัศน์ทางประวัติศาสตร์ โดยเขียนไว้ในหนังสือชื่อ “Dictionary of Concepts in History” ได้แก่ อารยธรรม การปฏิวัติ เหตุปัจจัย ลัทธิชาตินิยม การเปลี่ยนแปลง การสำรวจ ความขัดแย้ง หลักฐานวิฤตการณ์ และอดีตทางประวัติศาสตร์ ซึ่งมโนทัศน์ทางประวัติศาสตร์เหล่านี้เป็นกรอบของมโนทัศน์ทางประวัติศาสตร์ที่ใช้ในการศึกษาประวัติศาสตร์ ครูผู้สอนควรใช้วิธีสอนที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกสร้างความคิดเชิงมโนทัศน์ทางประวัติศาสตร์ เพราะความคิดเชิงมโนทัศน์ทางประวัติศาสตร์จะช่วยให้เด็กเรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจในวิชาประวัติศาสตร์ได้อย่างคงทน

การที่จะให้ผู้เรียนเกิดความคิดเชิงมโนทัศน์ทางประวัติศาสตร์ ในการเรียนวิชาประวัติศาสตร์นั้น นอกจากจะต้องมีกระบวนการคิด ค้นคว้า ที่เป็นระบบแล้ว การใช้สื่อแบบมัลติมีเดีย (Multimedia) ที่มีความสามารถเชื่อมโยงข้อมูลจากรูปแบบหนึ่งไปยังอีกรูปแบบหนึ่งได้ในทันทีด้วยความรวดเร็วและเพิ่มความสามารถในการบรรจุข้อมูลในลักษณะของภาพเคลื่อนไหว วิดีทัศน์ ภาพกราฟิก ภาพนิ่ง ภาพสามมิติ ภาพถ่าย เสียงพูด เสียงดนตรี เข้าไว้ในเนื้อหาด้วย เพื่อให้ผู้ใช้หรือผู้เรียนสามารถสืบค้นข้อมูลที่เชื่อมโยงถึงกันได้หลากหลายรูปแบบมากขึ้นกว่าเดิมจากความสามารถของสื่อหลายมิติที่ช่วยให้ผู้ใช้สามารถสืบค้นข้อมูลที่เชื่อมโยงถึงกันได้หลากหลายรูปแบบได้อย่างรวดเร็ว (อรจริย์ ณ ตะกั่วทุ่ง, 2545 : 16) ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เพื่อเสริมสร้างความคิดเชิงมโนทัศน์ทางประวัติศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เนื่องจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นสื่อผสมผสาน มีคุณสมบัติหลายประการที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหา และไม่เบื่อหน่ายในการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง อีกทั้งยังช่วยเสริมสร้างความสามารถในการคิดเชิงมโนทัศน์ให้กับผู้เรียนอีกด้วย

วิธีการวิจัย

การศึกษา เรื่อง ผลการใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่อง รัฐบาลในดินแดนไทย เพื่อเสริมสร้างความคิดเชิงมโนทัศน์ทางประวัติศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยมีแบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มเดียวสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (The One – Group Pretest – Posttest Design) มีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสตรีวัดอัปสรสวรรค์ กรุงเทพมหานคร ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ ปีการศึกษา 2561 เป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of Analysis) ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1 ขั้นตอนเตรียมก่อนการทดลอง

1.1 ดำเนินการสร้างเครื่องมือ คือ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ ประเมินความคิดเชิงมโนทัศน์ทางประวัติศาสตร์ และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book)

1.2 ดำเนินการสร้างเครื่องมือ คือ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง รัฐบาลในดินแดนไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยได้หาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง รัฐบาลในดินแดนไทย ของนักเรียน 36 คน ดังนี้

จำนวนนักเรียน	คะแนนระหว่างเรียน				รวม (40)	คะแนน หลังเรียน	ประสิทธิภาพ E1/ E2
	ชุดที่ 1 (10)	ชุดที่ 2 (10)	ชุดที่ 3 (10)	ชุดที่ 4 (10)			
36	285	288	295	294	1162	40	80.70/88.00
คิดเป็นร้อยละ					80.70	88.00	

จากตารางพบว่า ผลการทดสอบระหว่างเรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80.70 และผลการทดสอบหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 88.00 แสดงว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง มีประสิทธิภาพ 80.70/88.00 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

1.3 เตรียมความพร้อมของผู้เรียนเกี่ยวกับอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ส่วนตัวของผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็นโทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต หรือโน้ตบุ๊ก พร้อมอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ร่วมกับอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

1.4 ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/9 จำนวน 36 คน ทำแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ก่อนเรียนเรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทย จำนวน 20 ข้อ ฉบับเดียวกับแบบทดสอบหลังเรียน

2. ขั้นตอนการสอน

ผู้วิจัยดำเนินการสอนด้วยตนเองตามแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทย โดยการสอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์(E-book) ที่สร้างไว้มาดำเนินการทดลองโดยใช้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่เตรียมไว้ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 เวลาที่ใช้ในการทดลองในคาบเรียนเป็นเวลา 17 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง และผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองนอกคาบเรียนอีก 7 สัปดาห์ รวมทั้งสิ้น 24 ชั่วโมง

2.2 การจัดช่วงเวลาในการเรียนแต่ละวัน จัดการเรียนการสอนตามเวลาของการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามแผนการจัดการเรียนรู้ของครู

2.3 เนื้อหาที่ใช้ทดลองสอน คือ เนื้อหาจากสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสตรีวัดอัมพรสวรรค์ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

2.4 ดำเนินการทดลองสอน โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอนโดยการจัดการเรียนรู้วิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มีขั้นตอน ดังนี้

3. ขั้นตอนหลังจากการทดลอง

3.1 หลังจากผู้วิจัยสอนครบทุกแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แล้ว ผู้วิจัยทำการทดสอบผลการเรียนรู้ของนักเรียนโดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้หลังเรียน (Post-Test) จำนวน 20 ข้อ แล้วเก็บข้อมูลมาวิเคราะห์ผลต่อไป

3.2 ประเมินความคิดเชิงมโนทัศน์เพื่อเปรียบเทียบผลการคิดเชิงมโนทัศน์ทางประวัติศาสตร์

3.3 ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แล้ว เพื่อนำข้อมูลและข้อเสนอแนะจากการสอบถามมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนต่อไป

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ผลการใช้วิธีการประวัติศาสตร์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทย เพื่อเสริมสร้างความคิดเชิงมโนทัศน์ทางประวัติศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีข้อค้นพบดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	T	p
ก่อนเรียน	20	8.33	2.165	-10.839	.000
หลังเรียน	20	12.72	1.846		

* $p < .05$

จากตารางพบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทย โดยใช้วิธีการประวัติศาสตร์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 12.72 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.846 สูงกว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนที่มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 8.33 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 2.165 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน

2. ผลการศึกษาความคิดเชิงมโนทัศน์ทางประวัติศาสตร์ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังจากเรียนด้วยวิธีการประวัติศาสตร์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) หลังการเรียนอยู่ในระดับมาก

ความคิด เชิงโน้ตค้น ทาง ประวัติศาสตร์	รายการประเมิน								$\bar{x}$	S.D.	ลำดับที่
	ความสามารถใน การคัดเลือก และแยกแยะ ข้อมูล		ความสามารถ ในการ ยกตัวอย่าง		การเชื่อมโยง ความรู้ได้ ถูกต้อง		สรุปความรู้ได้ ถูกต้อง ครบตรง ประเด็น				
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.			
อารยธรรม (Civilization)	3.2	0.83	3.4	0.54	2.8	0.83	2.8	0.83	3.05	0.75	1
เหตุปัจจัย (Causation)	2.6	0.89	3.6	0.54	2.8	0.44	3.2	0.83	3.05	0.68	3
การ เปลี่ยนแปลง (Changes)	2.8	0.83	3	0.70	3	0.00	3	0.70	2.83	0.56	4
หลักฐาน (Evidence)	3.2	0.44	3	0.70	3	0.00	3	0.00	3.05	0.29	2
	ค่าเฉลี่ยรวม								3.00	2.28	

จากตารางพบว่า ความคิดเชิงโน้ตค้นทางประวัติศาสตร์ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทย ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการประวัติศาสตร์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.01$, S.D. = 1.99) เมื่อพิจารณาความคิดเชิงโน้ตค้นทางประวัติศาสตร์ในแต่ละด้าน โดยเรียงจากมากที่สุดไปหาน้อยสุด ความคิดเชิงโน้ตค้นทางประวัติศาสตร์ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 ได้แก่ อารยธรรม (Civilization) ($\bar{x} = 3.05$, S.D. = 0.75) ลำดับที่ 2 หลักฐาน (Evidence) ($\bar{x} = 3.05$, S.D. = 0.29) ลำดับที่ 3 เหตุปัจจัย ($\bar{x} = 3.05$, S.D. = 0.68) และลำดับที่ 4 การเปลี่ยนแปลง (Changes) ($\bar{x} = 2.83$, S.D. = 0.56)

3. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการประวัติศาสตร์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการประวัติศาสตร์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.48$, S.D. = 0.54) โดยเรียงตามลำดับเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ดังนี้ 1) ด้านประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.44$, S.D. = 0.55) 2) ด้านบรรยากาศในการเรียน ($\bar{x} = 4.48$, S.D. = 0.55) 3) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.52$, S.D. = 0.51)

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง เรื่อง ผลการใช้วิธีการประวัติศาสตร์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทย เพื่อเสริมสร้างความคิดเชิงมนทัศน์ทางประวัติศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สามารถนำมาสู่การอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียน อย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ ระดับ .05 ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ที่ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการเรียนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อาจเป็นเพราะครูผู้สอนใช้วิธีสอนที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกสร้างความคิดเชิงมนทัศน์ทางประวัติศาสตร์ เพราะความคิดเชิงมนทัศน์ทางประวัติศาสตร์จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจในวิชาประวัติศาสตร์ได้อย่างคงทนทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของนาคยา ภัทรแสงไทย (2525 : 105) ที่ว่าการคิดเชิงมนทัศน์ในวิชาประวัติศาสตร์จะช่วยให้ผู้เรียนมีอิสระในการคิดและแสดงความคิดเห็นจากสิ่งที่จำกัดไปยังสิ่งเฉพาะอย่าง โดยหลักการของการเป็นนามธรรม ความคิดเชิงมนทัศน์จะทำให้สามารถคิดและเรียนรู้สิ่งที่เป็นนามธรรมได้ในรูปของรูปธรรม และสามารถสร้างความสัมพันธ์ระหว่างความคิดรวบยอดต่าง ๆ ได้โดยอาจไม่มีความรู้ในสาระของความคิดเชิงมนทัศน์เหล่านั้นมาก่อนเลยก็ได้

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการประวัติศาสตร์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ เป็นการสอนโดยใช้วิธีการที่นักประวัติศาสตร์ใช้ในการค้นคว้าหาความรู้ทางประวัติศาสตร์ มาจัดขั้นตอนการเรียนการสอน อย่างเป็นลำดับเพื่อให้ผู้เรียนได้องค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์ บนพื้นฐานของการกำหนดประเด็นปัญหา การตั้งสมมติฐาน การรวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์ และตีความหลักฐานหรือข้อมูล เพื่อนำไปสู่ข้อสรุปหรือผลของการศึกษาค้นคว้า การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์นี้ นับว่าเป็นวิธีสอนที่เน้นผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนด้วยตนเอง ผลจากการศึกษาจะทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ในการเรียนและได้องค์ความรู้ใหม่ๆ (สิริวรรณ ศรีพล, 2553 : 12)

อีกทั้งการนำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) มาเป็นสื่อการสอนในการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทย ร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์นั้นย่อมส่งผลให้การทดลองมีประสิทธิภาพมากขึ้น ผู้เรียนจึงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ที่สูงขึ้น อาจเพราะเนื่องมาจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อประเภทมัลติมีเดีย ดังที่ อรรถจริย ฌ ตะกั่วทุ่ง (2545) ได้กล่าวถึง การใช้สื่อแบบมัลติมีเดีย (Multimedia) ว่า เป็นสื่อที่มีความสามารถเชื่อมโยงข้อมูลจากรูปแบบหนึ่งไปยังอีกรูปแบบหนึ่งได้ในทันทีด้วยความรวดเร็วและเพิ่มความสามารถในการบรรจุข้อมูลในลักษณะของภาพเคลื่อนไหว วิดีทัศน์ ภาพกราฟิก ภาพนิ่ง ภาพสามมิติ ภาพถ่าย เสียงพูด เสียงดนตรี เข้าไว้ในเนื้อหาด้วย ซึ่งการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ประเภทมัลติมีเดีย

2. จากผลการศึกษาความคิดเชิงมโนทัศน์ทางประวัติศาสตร์ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังจากเรียนด้วยวิธีการประวัติศาสตร์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) หลังการเรียนอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ที่ว่า ความคิดเชิงมโนทัศน์ทางประวัติศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) เป็นสื่อที่สร้างด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สามารถแทรกภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว แบบทดสอบ การนำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองอีกด้วย สอดคล้องกับแนวคิดของอรรถจริย ฌ ตะกั่วทุ่ง (2545) ได้กล่าวถึง การใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ประเภทมัลติมีเดีย (Multimedia E-Book) เพื่อการสอน (Instructional E-book) ซึ่งจะประกอบไปด้วยภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว วิดิทัศน์ เสียง ตลอดจนแอนิเมชันต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ อีกทั้งยังเป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบเน้นแหล่งข้อมูล (Resource-Based E-book) ที่เน้นคุณสมบัติของการรวบรวมและเชื่อมโยงข้อมูลสู่แหล่งต่างๆ ในเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ผู้เรียนสามารถค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกันกับเรื่องที่กำลังศึกษา จากแหล่งข้อมูลอื่น ๆ ที่เชื่อมโยงอยู่ได้อย่างไม่จำกัด เสริมสร้างให้ผู้เรียนเป็นผู้มีเหตุผลและมีการคิดอย่างเป็นระบบ ซึ่งนำไปสู่ความคิดเชิงมโนทัศน์ทางประวัติศาสตร์

อีกทั้งอาจเนื่องมาจากวิธีการทางประวัติศาสตร์ เป็นกระบวนการในการศึกษาค้นคว้าเรื่องราวในอดีตอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยหลักฐานทั้งที่เป็นลายลักษณ์อักษร และหลักฐานที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้ได้องค์ความรู้ใหม่ การคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบบนพื้นฐานของข้อมูลจากหลักฐานต่าง ๆ โดยใช้การจัดการเรียนรู้วิธีการทางประวัติศาสตร์ 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นตอนกำหนดหัวเรื่องที่่จะศึกษา 2) ขั้นตอนค้นคว้า รวบรวมหลักฐาน 3) การประเมินคุณค่าของหลักฐาน 4) การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และจัดหมวดหมู่ข้อมูล 5) การเรียบเรียงหรือการนำเสนอ โดยทั้ง 5 ขั้นตอนนี้จะช่วยให้ผู้เรียนจัดระเบียบข้อเท็จจริงต่างๆ แล้วนำเสนอประเด็นทางประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจ การนำเสนอข้อเท็จจริงดังกล่าวนี้ ต้องการอ้างอิงหลักฐานอย่างมีเหตุผล ผู้เรียนจึงสามารถเกิดมโนทัศน์สิ่งที่เรียนได้

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิพัชร จำปา (2559) ที่ได้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นโดยใช้แหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ เพื่อส่งเสริมกระบวนการคิดทางประวัติศาสตร์ โดยได้ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ (Historical Method) มาพัฒนารูปแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ขึ้น 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 การศึกษาข้อมูลท้องถิ่น เพื่อวิเคราะห์และกำหนดประเด็นคำถามทางประวัติศาสตร์ ขั้นที่ 2 การสำรวจและรวบรวมข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ และตรวจสอบข้อเท็จจริงของข้อมูล ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์ตีความข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุและผลกระทบด้วยบริบทและมุมมองทางประวัติศาสตร์ ขั้นที่ 4 การสังเคราะห์และสรุปข้อมูล เพื่อสร้างองค์ความรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น จากการวิจัยพบว่า ผลการตรวจสอบรูปแบบการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นโดยใช้แหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ เพื่อส่งเสริมกระบวนการคิดทางประวัติศาสตร์ ในภาพรวมนั้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผู้เรียนมีกระบวนการคิดทางประวัติศาสตร์เกิดขึ้น ผู้เรียนมีคะแนนในการประเมินความรู้ความเข้าใจในประวัติศาสตร์ท้องถิ่นสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการประวัติศาสตร์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งหากพิจารณาเป็นรายด้านตามลำดับ พบว่าประเด็นที่นักเรียนเห็นด้วยมากเป็นอันดับที่ 1 คือ ด้านประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้มีเหตุผล รู้จักคิดอย่างมีเหตุผลโดยการตั้งปัญหาและสมมุติฐาน แล้วคิดหาคำตอบตามสมมุติฐานนั้น (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2555 : 2, สิริวรรณ ศรีพล, 2553) ดังนั้น ความคิดเชิงมนทัศน์จึงส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยตรง อีกทั้งยังช่วยเพิ่มความรู้ใหม่ เพราะคนที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องใดย่อมจะมีมนทัศน์หรือกรอบความคิดเกี่ยวกับเรื่องนั้น

อันดับที่ 2 คือ ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ และอันดับที่ 3 คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการนำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) มาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน รายวิชาประวัติศาสตร์ เพราะเป็นการผสมผสานสื่อหลายทางได้แก่ ข้อความ เสียง รูปภาพ ภาพเคลื่อนไหวและและคอมพิวเตอร์เข้ามาทำงานร่วมกัน อย่างเป็นระบบทำให้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ได้เปรียบกว่าสื่ออื่นหลายประการ เพราะลักษณะเด่นของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) มีหลายประการ ได้แก่ 1. มีลักษณะคล้ายหนังสือเรียน 2. สื่อความหมายได้รวดเร็ว เข้าใจง่าย 3. เสนอภาพที่เคลื่อนไหวได้ ทำให้ดูเหมือนของจริง ทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น 4. ใช้เสียงประกอบได้ ทำให้เกิดความน่าสนใจและเร้าใจมากขึ้น 5. ช่วยเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนการสอน (ฉลอง ทับศรี, 2548: 1-2)

ดังนั้นการนำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้ประกอบการเรียนการสอนจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถรับรู้ได้ทั้งการดูและการฟังในเวลาเดียวกัน ผู้เรียนสามารถอ่านเนื้อหา ดูภาพประกอบทั้งภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหวและเสียง ทำให้ไม่เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน นอกจากนั้นผู้เรียนยังเกิดความสามารถในการคิดเชิงมนทัศน์อีกด้วย เพราะ การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการประวัติศาสตร์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ จะทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจและความคิดรวบยอดในเนื้อหาสาระต่างๆ ได้มากขึ้น ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง รัฐบาลในดินแดนไทย หลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 และผลการศึกษาความคิดเห็นเชิงมนทัศน์ทางประวัติศาสตร์หลังการเรียนอยู่ในระดับมาก อีกทั้งผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการประวัติศาสตร์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าประเด็นที่นักเรียนเห็นด้วยมากเป็นอันดับที่ 1 คือ ด้านประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้ ลำดับที่ 2 คือ ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ และลำดับที่ 3 คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

References

- Barker, P. & Giller, S. (1991, November). **Electronic books for early learner. The Education and Training Technology International.** (28), 281 - 290.
- Chaiyotha, D.(2008). prawattisat phatthanakankhongmanutlae 'arayathamnairatcha 'anaachakThai . Krung Thep... : 'o dian sato .
- Dechakrup, P. lae Yindisuk, P. (2014) . kanchatkan rianru nai satawat thi 21. Krung Thep... :rongphim haeng Chulalongkornmahawithayalai .
- Good, C.V. (1959). **Dictionary of Education.** United State of America: McGraw-Hill.
<https://www.tci-thaijo.org/index.php/JSSRA/article/viewFile/24715/21035> [Online]
- Khakhai, T. khwammai khong E - book . ['onlai] supkhon chak [http : / / www . srbl . go . th /anuban / e % book / meanebook . html](http://www.srbl.go.th/anuban/e%book/meanebook.html) . (khaothungmuawanthihaPhrutsaphakhom songphanharojhoksip 'et) .eanebook.html. (เข้าถึงเมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม 2561).
- Kromwichakan . (2000) . khumu kanchat kitchakam kanriankansongprawatisat : cha rian cha song kan yangrai . Krung Thep... : krom wichakan .
- Na takuathung, O. (2002) . yot konlayut kanchatkan kap chan rian .KrungThep...:phennanet
- Noorhidawati Abdullah, Forbes Gibb. (2008) **Students' attitudes towards e-books in a Scottish higher education institute : Analysis of e-book usage.** 2008.
- Phatthrasaengthai, N.(2012) . yutthawithi kanson sangkhommasuksa . Krung Thep... : 'o diansato .
- Russel. The ADDIE Model a first look J.scott Shinall.
- Champa, S. (2013) . kanphatthana rupbaep kanchatkan rianru prawattisat thongthin doichai laeng rianru thang prawattisat phua songsoem krabuankan khithang prawattisat . withayaniphonpratya dutsadibanthit Khana Suksasat Mahawithayalai Sinlapakon .
- Siphahon, S. (2010) kanchatkan rian kanson prawattisat nai sathansuksa.nonthaburi:samnakphim Mahawithayalai Sukhothaithammathirat .

- Siriginidi Subba Rao, (2004). **Electronic book technologies: an overview of the present situation.**(Deputy Director and Head of Information Technology at the Central Leather Research Institute, Adyar, Chennai, India)
- Suttirat, C. (2012) . pǣtsip nawattakam k̄ānčhatk̄ān r̄iānrū thī nēn phū r̄iān pen samkhan. Krung Thēp... : dǣnek ‘intoēkhōpōrēchan .
- Thapsi, C. (2005) . k̄ānphatthanā CAI dūai mantimīdīā . Chon Buri : mahawitthayalai buraphā .
Access to <http://www.emeraldinsight.com/doi/abs/10.1108/00242530410552304>
[Online]